

26. Juni 1953

1164 5776

Karl Barth, Die Auferstehung der Toten

Ovennævnte er optryk af et næsten 30 år gammelt skrift, hvis til- grundliggende forelæsning holdtes i Göttingen 1923. Når Barth nu påny udgiver denne forelæsning skyldes det vel dels, at den stadig er salgsvare, dels at Barth nok mener, at forelæsningen på grund af dens tema og indhold har et ord at sige i den nuværende teologiske og kir- kelige situation. I 1924 skrev han: »Alles, was heute wir alle treiben, sind Notarbeiten einer Übergangszeit«. (s. IV). »Over- gangstiden« befinder vi os åbenbart stadig i, hvorfor også »Notarbeiten« har deres berettigelse. Vel er den teologiske situation i dag tilsyne- ladende en ganske anden end i tyvernes midte. Men ikke sådan at for- stå, at Barths synspunkter, in casu hans måde at drive skriftfortolk- ning på, er slået igennem. Tværtimod. Det mærkelige er, at jo vældi- gere Barths produktion blev i bredden, des mindre indflydelsesrig blev hans teologi. Barth er blevet temmelig ensom og må se to af ham be- kæmpede teologiske retninger vinde mere og mere indpas: p. d. e. s. en sakramental-kirkelig tendens, p. d. a. s. en af eksistensfilosofien influeret teologi. Og det er nok den sidste, der volder ham de største kvaler (cfr. hans skrift: Rudolf Bultmann. Ein Versuch ihn zu ver- stehen. 1952), idet den har taget tæten og tvunget Barth over i defen- siven. Men man tager næppe fejl, hvis man tænker sig situationen tegne sig således for Barth: den af Bultmann i den kritiske eksegese

navn fordrede afmytologisering af N. T. har ikke taget kraften af mit krav om en teologisk eksegese. Min teologiske eksegese kan stadig konkurrere med Bultmanns kritiske, og i min forelæsning fra 1923 i Göttingen har I beviset. — Slår det nu også til? Så meget er vist, at vi i omtalte forelæsning har et dokument, der afspejler en teologi i offensiv, og som engang kom som et fremfærende vældigt vejr og dengang stillede problemerne. Hvis den profetiske stødkraft i Barths stil og tankegang i tyverne var ægte, kan det næppe tænkes, at der dengang kun blev fløjtet en teologisk dognmelodi (et teologisk dognfænomen er snarere Bultmanns såre negative program). Nu var Barths teologi i tyverne utvivlsomt ægte, og hans produktion fra de dage kan endnu læses uden at man får en fløv smag i munden. Naturligvis ville Barth selv ikke udtrykke sig på samme måde i dag, og en simpel eftersnak ville være uudholdelig at høre på. Men der var dengang og er endnu i dag så megen ret i Barths krav om en teologisk eksegese og en sådan styrke i hans forsøg på at konkretisere den, at man stadig bliver indfanget af den. Desuden er det tema, forelæsningen drejer sig om, uopslideligt og mindst lige så aktuelt i dag som i 1924. Fronten har blot forskudt sig. Det er ikke mere blot en liberal teologi, men også en eksistentialistisk, Barth vender sig imod. Og han mener åbenbart, at han med sin forelæsning også kunne have et ord at sige i en tid, hvor den ejendommelige »eksistentiale« tolkning af opstandel- sen er kommet på mode.

De første 57 sider går med en udførlig parafrase under overskriften: Die Blickrichtung in 1. Kor. 1—14. Mod gængs tankegang vil Barth heri vise, at disse kapitler udgør en indre enhed: det menneskelige, det vitale, det heroiske etc. står i begreb med at blive selvformål i Korinth. »Kristendommen flourerer så uhyggeligt i Korinth«. Derpå føl- ger en principiel begrundelse for, at kap. 15 ikke står isoleret i brevet, men er den nøgleposition, hvorudfra der falder lys over helheden. Sidste afsnit bringer en detailleret eksegetisk gennemgang af 1. Kor. 15. — Det kan ikke nægtes, at Korintherne i Barths streg påfaldende kommer til at ligne alle modstanderne af den dialektiske teologi. Men just det træk ved den »teologiske eksegese«, at den ikke opfatter for- tolkningen som udtømt med en skolemesteragtig tidshistorisk fortolk- ning, men vil forsøge at gøre bibelens visdom gældende som en os vedkommende, kan gøre den spændende, og den kunst forstår Barth. En udførlig recension fra Bultmanns side kan forøvrigt findes i Theol. Blätter 1926.

E. Thestrup Pedersen.